

## آرته

## جمهوری اسلامی

**تجربه پندآموز**

● نشیب و فرازهای مربوط به قرارداد توتال در دو هفته اخیر، تجربه پندآموزی برای فعالان سیاسی و مسئولان اجرایی کشور بود.... انتقاد نیز یکی از ابزارهای رقابت است و دولتمردان و رقبای آنها باید با رعایت اصول و ضوابط نقد به وظایف خود در این زمینه عمل نمایند. مسئولان نیز باید با اطلاع‌رسانی به‌موقع و تحمل انتقادات و مخالفت‌ها، به کاری که معتقدند صحیح است ادامه دهند و شمات‌ها آنها را از راهی که در پیش گرفته‌اند باز ندارد.

این درست است که مخالفان دولت در بعضی موارد از جاده انصاف خارج می‌شوند و بی‌واقع مطالبی را به افکار عمومی منتقل می‌کنند تا جامعه‌را علیه دولت و مسئولان اجرائی تحریک نمایند، ولی این واقعیت را هم باید در نظر گرفت که کارکردن همیشه عوارض و دردسرهای خود را دارد و هرگز نمی‌توان انتظار داشت مخالفت‌هایی حتی بی‌انصافانه وجود نداشته باشد. در رقابت‌های سیاسی چون هدف این است که رقیب از قدرت کنار گذاشته شود، خروج از جاده انصاف تا حدود زیادی قابل پیش‌بینی است... نکته مهم دیگری که دولتمردان ما باید به آن توجه داشته باشند، این است که شرایط بحرانی منطقه و معادلات قدرت بین‌المللی درحال‌حاضر بسیار حساس و پیچیده است. در چنین شرایطی دولت جمهوری اسلامی ایران باید با انسجام داخلی قسمت اعظم توان خود را صرف مقابله با توطئه‌های خارجی و تدبیر امور کند.

## وعددهای توخالی و آرزوهای بزرگ با برجام!

● **محمد جواد اخوان**: با گذشت دومین سالگرد اعلام توافق هسته‌ای میان ایران و کشورهای ۵+۱ که به برنامه اقدام مشترک (برجام) موسوم گشته، این سند وارد سومین سال عمر خود شد و بار دیگر بحث درباره وضعیت کنونی و آینده آن در رسانه‌ها و فضای سیاسی و بین‌المللی طرح گردیده است. برجام حاصل مذاکرات حدوداً ۲۰ ماهه‌ای بود که از سال ۱۳۹۲ آغاز شده بود و بعد از فراز و فرودهای بسیار سرانجام توافق شکل گرفت و اعلام و امضا شد. در حین مذاکره و پس از امضای اولیه برجام، منتقدان دولت، انتقادات جدی و اساسی بر روند مذاکرات و نیز نتایج آن طرح و البته از سوی مسئولان دولت و مذاکره‌کنندگان رد شد. فضای رسانه‌ای حمایت از توافق به گونه‌ای بود که تنها راه نجات کشور و حل مشکلات مردم را به مذاکره و توافق منوط می‌کرد و حتی در اظهاراتی مضحک حل برخی مشکلات همچون آب آشامیدنی و ازدواج جوانان و… به برجام گره زده می‌شد. در چنین فضای هیجانی بسیاری از انتقادات منطقی به مذاکرات و برجام، کمتر شنیده شد و حتی برخی ملاحظات راهبردی دلسوزان نظام و مبالغه می‌کنند در اسناد مصوب مجلس و شورای عالی امنیت ملی و دیگر اسناد بالادستی درج شد و در متن صریح برجام مورد توجه قرار نگرفت…

## کیمیا

**آنچه خود داشت ز بیگانه تنما می‌کرد**

● **حسین شمسیان**:... آیا برای دولت این امکان وجود ندارد که با انتشار اوراق مشارکت ارزی و ریالی، مردم و بانک‌ها را در پروژه‌ای مثل فاز یازده شریک کند و همان سودی را که می‌خواهد به فرانسوی‌ها و چینی‌ها بدهد، به مردم ومان بدهد؟! ... این اقدام و برنامه‌ریزی، البته شدت رات‌خواران و دلالتی که از توتال رشوه گرفتند، از استناد اولی رشوه گرفتند، در کرسنت رشوه گرفتند و... را از بیت‌المال کوتاه می‌کند و پول را بی‌واسطه به دست مردم می‌رساند، طبیعی است که چنین کاری برای برخی ناگوار است. اما وقتی مقام ارشد دولتی معتقد است ملت ما فقط در آبگوشتی و قرمه‌سبزی تخصص دارد، وقتی وزیر صنعت ما در آرزوی واردات مدیر است، وقتی برای فرانسه علی‌رغم همه خیانت‌هایش فرش قرمز پهن می‌شود و ...

## آفتاب

**آمادگی و تمایل برای حضور زنان در کابینه**

● **الهام امین‌زاده**:... باید مقداری نگاه مدیترتی در ارتباط با حقوق شهروندی به‌کار ببریم. فکر می‌کنم اگر این نگاه حاکم باشد، جامعه سامان می‌یابد و می‌توانیم یک آرامش نسبی را به مردم هدیه دهیم. خیلی بهتر از اینها می‌توان کشور را اداره کرد. هزینه‌ای هم ندارد. برخی شهروندان به ما مراجعه می‌کنند و می‌گویند که شما در ادارات تابلو زده‌اید که اگر کسی به کارمندی توهین کرد، مجازات حبس و مجازات نقدی دارد. آیا کسی کارمند توهین‌کننده به شهروند مراجعه‌کننده را هم مجازات می‌کند؟ ما این موضوع را در شورای عالی اداری چندماه پیش به‌صورت حقوق شهروندی در نظام اداری تصویب و مصوب و ابلاغ کردیم و تخلف از آن هم به هیئت رسیدگی به تخلفات کارکنان دولت ارجاع داده می‌شود. سازمان امور اداری و استخدامی هم بنا دارد تمامی ادارات را آموزش دهد. اگر کسی تخلف کرد، دستور داده شده تا آن کارمندی که به شهروندی توهین کرده یا حقیش را ضایع کرده به تخلفش رسیدگی کند...

● **به‌نظر شما اکنون می‌توان گفت سیاست ترامپ و آنچه می‌خواهد در حوزه خاورمیانه و به‌تبع آن ایران اجرا کند، چیست؟**

می‌دانیم که الان در آمریکا رسماً صحبت از بررسی مجدد برجام و کلا روابط با ایران است. ۱۷ آوریل که رکس تیلرسون به پل رایان، رئیس مجلس نمایندگان، نامه نوشت، برای اولین‌بار این بازنگری اعلام شد. همان نامه‌ای که تیلرسون در آن اعلام کرد ایران به برجام پایبند است، اما کاخ سفید به قصد تندکردن لحن آن، نامه را دست‌کاری کرد. تیلرسون در آن نامه گفت ما در حال بررسی این هستیم که آیا تعلیق تحریم‌های مندرج در قوانین کنگره علیه ایران، برای منافع امنیت ملی آمریکا لازم است یا خیر؟ این تعبیر به موادی در قانون کنگره برمی‌گردد که به رئیس‌جمهوری ایالات متحده آمریکا اختیار می‌دهد برای منافع امنیت ملی یکی‌سری از تحریم‌ها را تعلیق کند. روز بعد هم تیلرسون گفت ما در یک دوره ۹۰‌روزه در حال بررسی این موارد خواهیم بود و همه نهادهای امنیت ملی در آن درگیر هستند تا مشخص کنیم سیاست ما در قبال ایران چیست. این سه ماه در حال پایان‌یافتن است و براساس آن مهلت ۹۰‌روزه، این هفته باید اعلام کنند که سیاست آنها در قبال ایران چه خواهد بود. این وجه رسمی موضوع است اما در عمل، خطوط اصلی سیاست خارجی دولت ترامپ به مرور در پنج شش ماه گذشته واضح‌تر شده. شواهد و قرائنی وجود دارد که سیاست خارجی ترامپ درباره ایران چیست. اولین شاهدهی که ما داشتیم سفر ترامپ به عربستان به‌عنوان اولین سفر خارجی رئیس‌جمهوری آمریکا بود که بی‌سابقه است. رئیس‌جمهورهای آمریکا در اولین سفر خود معمولاً به کشورهایی می‌روند که «دوست» محسوب می‌شوند. دوست با متحد فرق می‌کند؛ دوست یعنی اشتراکات ارزشی بین آنها وجود دارد؛ برای مثال انگلیس و کانادا دوست آمریکا محسوب می‌شوند. سفر ترامپ به عربستان به‌عنوان اولین سفر یک مسئله بی‌سابقه بود. البته دلایل دیگری هم وجود داشت. ترامپ با رهبران دموکراتیک غربی رابطه خوبی ندارد و برعکس با اتوکرات‌ها و اقتدارگراها رابطه خوبی دارد. محور اصلی و برجسته این سفر «ضدیت با ایران» بود. ترامپ برای ۵۵ نماینده کشور اسلامی سخنرانی کرد که حدود ۴۲، ۴۱ کشور آن سخنرانی سطح در آن شرکت کرده بودند. ترامپ در آن سخنرانی یک‌سری اتهامات علیه ایران ردیف کرد و خواست که ایران منزوی شود. این در دیپلماسی امر

[[اوباما] در آن مصاحبه گفت ما به دوستانمان توصیه می‌کنیم منطقه را با ایران تقسیم نکنند و باهم کنار بیایند، چراکه در غیراین‌صورت ما باید وارد درگیری آنها شویم و این نه برای دوستان ما خوب است و نه برای ما (نقل به مضمون). این سیاستی بود که اوباما دنبال کرد؛ یعنی در خاورمیانه یک‌جور حد وسط را به ایران و عربستان توصیه می‌کرد. مسئله دیگر در سیاست خارجی اوباما کنارکشیدن از بعضی مسائل بود. تلاش برای مداخله نکردن در درگیری سوریه و تمرکز روی داعش یکی از سیاست‌های اوباما بود. ترامپ در این مدت تمام‌عکس این عمل کرد و به‌ویژه سیاست «engagement»، یعنی کارگرفتن با ایران را تغییر داد. درحالی‌که سیاست اوباما کارکردن با ایران بود. به‌طور مشخص از اواخر ۱۳۹۱ این کار از عمان شروع شد و به‌صورت مذاکرات ایران و گروه ۵+۱ ادامه یافت و بعد از آن هم تا ژانویه گذشته قطع نشد؛ اما ترامپ در این مدت نشان داده سیاست «engagement» را کنار گذاشته است. به‌علاوه، مقامات رده اول و دومی که در حوزه امنیت ملی از سوی ترامپ منصوب شده‌اند نیز تقریباً همگی با ایران ضدیت دارند. البته آنها را می‌توان به دو گروه نظامیان عمل‌گرا مانند ماتیس و مک‌ستر که کمتر خطرناک هستند و ایدئولوگ‌ها مانند استیو پین و آزا کوهن و... که بیشتر خطرناک‌اند، تقسیم کرد. در مجموع به نظر می‌آید در دولت جدید آمریکا به‌جای سیاست کار با ایران، سیاست تقابل با ایران اتخاذ شده است. همه شواهد و قرائن دال بر این است که اصل را بر تقابل با ایران گذاشته‌اند. به‌طور مختصر می‌توان گفت که از سیاست اوباما مبنی بر کار با اکثر کشورهای خاورمیانه عدول شده است و سیاست کار با عربستان و متحدان عربستان و البته اسرائیل، اتخاذ شده؛ یعنی از سیاست کار با ایران به سمت سیاست تقابل با ایران رفته‌اند.

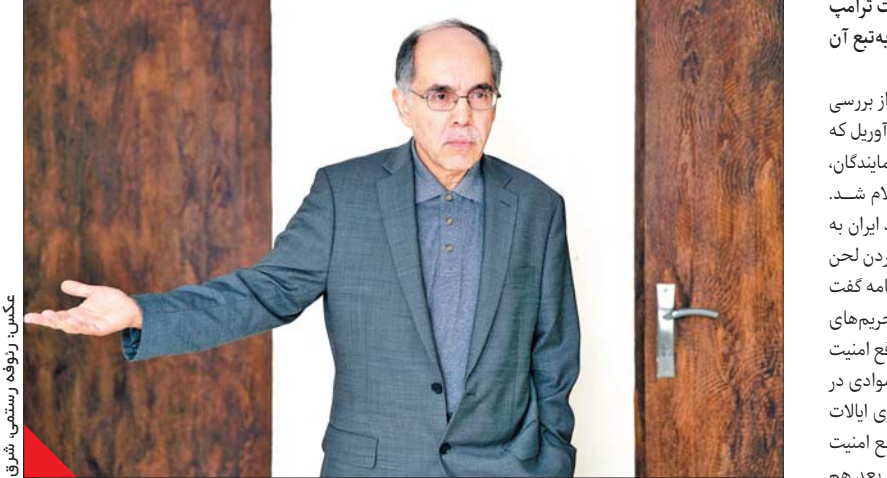
● **بعد از سفر ترامپ به عربستان و اسرائیل، اتفاقات نگران‌کننده‌ای رخ داده است. گویا ترامپ با سفر به عربستان چک سفیدی به ریاض داد تا هر کاری می‌خواهد در منطقه انجام دهد؛ ماجرای تحریم و قطع رابطه با قطر می‌تواند یک شاهد این گزاره باشد. در سوی دیگر، تحولات داخلی عربستان قابل تامل است. وضعیت خاورمیانه در چهار سال ترامپ به کدام سمت پیش می‌رود؟ آیا باید منتظر اتفاقات ناگوار باشیم؟**

همان‌طور که عرض کردم هنوز سیاست خارجی آمریکا قطعی و نهایی نیست، اما می‌دانیم که سیاست تقابل با ایران جای سیاست تعامل را گرفته است. پیش‌فرض آمریکایی‌ها این است که ایران در بین، سوریه و عراق دخالت دارد و مانع از صلح فلسطینی‌ها می‌کند و می‌گویند که شما در ادارات تابلو زده‌اید که اگر کسی به کارمندی توهین کرد، مجازات حبس و مجازات نقدی دارد. آیا کسی کارمند توهین‌کننده به شهروند مراجعه‌کننده را هم مجازات می‌کند؟ ما این موضوع را در شورای عالی اداری چندماه پیش به‌صورت حقوق شهروندی در نظام اداری تصویب و مصوب و ابلاغ کردیم و تخلف از آن هم به هیئت رسیدگی به تخلفات کارکنان دولت ارجاع داده می‌شود. سازمان امور اداری و استخدامی هم بنا دارد تمامی ادارات را آموزش دهد. اگر کسی تخلف کرد، دستور داده شده تا آن کارمندی که به شهروندی توهین کرده یا حقیش را ضایع کرده به تخلفش رسیدگی کند...

## سیاست

**در گفت‌وگو با «کورش احمدی»، دیپلمات اسبق و کارشناس روابط بین‌الملل بررسی شد**

# آمریکا با برجام چه می‌کند



**زینب اسماعیلی:** این هفته نوبت تعلیق دوم تحریم‌های هسته‌ای ایران از سوی دونالد ترامپ است. نوبت قبلی مصادف با روز انتخابات ریاست‌جمهوری در ایران بود. او تحریم‌ها را تعلیق کرد، اما کاخ سفید اعلام کرد آمریکا قصد دارد در مه‌لتی ۹۰‌روزه برجام را بررسی کند. ۲۹ تیر موعد اعلام نتایج این تحقیق و تعلیق دوم است. درحالی‌که دولت دونالد ترامپ تاکنون با ایران و برجام سر سازگاری نداشته، استراتژی‌ای که این کشور می‌خواهد درباره برجام اجرا کند، موضوع بحث و بررسی است. موضوعی که در ایران با دقت زیاد در حال رصد است. همین هفته قرار است کمیسیون مشترک برجام در وین تشکیل شود و به آنچه در دو سال بعد از دستیابی به برجام رخ داده، بپردازند. تاکنون آمریکا شریک خوش‌قولی نبوده و باید دید در ادامه مسیر می‌خواهد با این توافق چگونه رفتار کند. در همین زمینه با «کورش احمدی»، کارشناس روابط بین‌الملل که در دوران بازنشتسگی از وزارت خارجه به سر می‌برد، اما از دیپلماسی غافل نشده گفت‌وگو کردیم. او سال‌ها در دفتر ایران در نیویورک کار کرده و تجربه همکاری با سازمان‌های بین‌المللی مثل «نم» را دارد؛ همین تجربه موجب شده نظام جهانی و ساختار سیاسی آمریکا را به‌خوبی بشناسد. او معتقد است ترامپ اجرای سخت‌گیرانه و بدون اغراض برجام را در دستور کار قرار می‌دهد و تلاش می‌کند شرایط را بر ایران آن چنان سخت کند تا خود تهران از توافق خارج شود. گذرگاهی که فقط با آرامش و ملتهب نکردن جامعه می‌توان از آن گذشت.

تقابل با ایران در همه عرصه‌ها ایجاب می‌کند که در جاهای دیگر هم متناسب با همین سیاست، عمل کنید. در خاورمیانه چند نقطه اصطکاک و برخورد داریم؛ یکی از آنها شرق سوریه است. آمریکا در شرق سوریه در یکی، دو ماه گذشته سه بار نیروهای متحد سوریه را مورد حمله قرار داده، دو پهباد ایرانی و یک هواپیمای جنگنده سوری را سرتگون کرده است. این یعنی تقابل با هر چیزی که می‌تواند به ایران ربط داشته باشد. اوباما ضمن اینکه سلاح زیادی به عربستان فروخت، در یکی، دو سال آخر جلوی انتقال یک‌سری از سلاح‌ها به عربستان را به خاطر جنگ یمن گرفت. بعد از فشارهای «ان‌جی‌او» ها و افکار عمومی و طرح مسئله یمن در سازمان ملل، اوباما انتقال بعضی از سلاح‌ها را به حالت تعلیق درآورد. خب این از نظر افکار عمومی هم برای عربستان است و آمریکا رابطه خوبی با علت کشتار غیرنظامیان در یمن یک‌سری سلاح را به عربستان نفروخت. ترامپ این تعلیق‌ها را برداشت، در جریان همین سفر اخیر، آمریکایی‌ها اعلام کردند که تعلیق‌ها را کنار گذاشتند و بدون هیچ محدودیتی سلاح فروختند. از طرفی، شاید به خاطر اینکه در عراق داعش در مرکز توجه است و آمریکا رابطه خوبی با بغداد دارد، دولت، محور مرکزی برای مبارزه با داعش است. در سوریه اصلاً این‌طور نیست و آمریکا دولت سوریه را به‌عنوان محور مبارزه با داعش به رسمیتی نشناخته. در عراق حشدالشعبی هم رسماً متحد امر فرمانده‌کل قوای عراق – حیدر العبادی – است؛ بنابراین به نظر می‌آید در عراق از نظر محوریت دولت مرکزی مشکل خاصی وجود ندارد. ولی در سوریه، رقابت برای کنترل مناطق وجود دارد، مخصوصاً در شرق سوریه. اسرائیل دو یا سه بار به بعضی اهداف متحدان دولت سوریه در مجاورت منطقه جولان اشغالی حمله کرده است. چهار یا پنج بار به بهانه جلوگیری از ارسال سلاح برای حزب‌الله به اطراف دمشق حمله هوایی کرده است.

● **آمریکاییان در دوران گذار از رئیس‌جمهوری منتخب به رئیس‌جمهوری مستقر حرف‌های بسیار تندی زد؛ «بدترین توافق تاریخ»، «فاجعه‌بار» و یکی، دو بار هم گفت برجام را «پاره می‌کند» که البته در دوران انتخابات بود و بعد از آن تکرار نکرد. در نتیجه چنین زمینه‌ای و چنین انتظاری برای طرفدارهایش ایجاد کرده است. او یک پایگاه رای اصلی و اساسی در بین جمهوری‌خواهان تندرو دارد، که خیلی برایش مهم است و نمی‌خواهد آن را از دست بدهد. با توجه به ظرف‌هایی که ترامپ و مقامات او تاکنون زده‌اند، به‌نظر می‌رسد چهار گزینه وجود دارد؛ اول اینکه پاره کنند. دوم اینکه مذاکره کنند – چراکه ترامپ از مذاکره مجدد هم صحبت کرده است– سوم اینکه به نحو سخت‌گیرانه‌ای آن را اجرا کنند و چهارم همان‌طور که شما اشاره کردید، کاری کنند که ایران خود از برجام خارج شود. از مجموع مطالبی که گفته‌اند به‌نظر می‌رسد این چهار گزینه محتمل است. به‌نظر من گزینه‌های اول و دوم متغی است. با توجه به شواهد و قرائن موجود به‌نظر می‌آید از برجام خارج نمی‌شوند یا «پاره نمی‌کنند» و مذاکره مجدد هم اصلاً امکان‌پذیر نیست، ایران حاضر نیست از روی خود از برجام خارج شود. از مجموع مطالبی که گفته‌اند به‌نظر می‌رسد این چهار گزینه محتمل است. به‌نظر من گزینه‌های اول و دوم متغی است. با توجه به شواهد و قرائن موجود به‌نظر می‌آید از برجام خارج نمی‌شوند یا «پاره نمی‌کنند» و مذاکره مجدد هم اصلاً امکان‌پذیر نیست، ایران حاضر نیست از روی خود از برجام خارج شود. از مجموع مطالبی که گفته‌اند به‌نظر می‌رسد این چهار گزینه محتمل است. به‌نظر من گزینه‌های اول و دوم متغی است.**

● **آن زمان باید نتیجه بازنگری‌شان هم مشخص شود. در این باره سه گزینه مطرح است؛ ترامپ از برجام خارج شود، به آن متعهد بماند یا تلاش کند ایران برجام را نقض کند. شما احتمال کدام گزینه را بیشتر می‌دانید؟**

درباره برجام، ترامپ در دوره مبارزه انتخاباتی و حتی در دوران گذار از رئیس‌جمهوری منتخب به رئیس‌جمهوری مستقر حرف‌های بسیار تندی زد؛ «بدترین توافق تاریخ»، «فاجعه‌بار» و یکی، دو بار هم گفت برجام را «پاره می‌کند» که البته در دوران انتخابات بود و بعد از آن تکرار نکرد. در نتیجه چنین زمینه‌ای و چنین انتظاری برای طرفدارهایش ایجاد کرده است. او یک پایگاه رای اصلی و اساسی در بین جمهوری‌خواهان تندرو دارد، که خیلی برایش مهم است و نمی‌خواهد آن را از دست بدهد. با توجه به ظرف‌هایی که ترامپ و مقامات او تاکنون زده‌اند، به‌نظر می‌رسد چهار گزینه وجود دارد؛ اول اینکه پاره کنند. دوم اینکه مذاکره کنند – چراکه ترامپ از مذاکره مجدد هم صحبت کرده است– سوم اینکه به نحو سخت‌گیرانه‌ای آن را اجرا کنند و چهارم همان‌طور که شما اشاره کردید، کاری کنند که ایران خود از برجام خارج شود. از مجموع مطالبی که گفته‌اند به‌نظر می‌رسد این چهار گزینه محتمل است. به‌نظر من گزینه‌های اول و دوم متغی است. با توجه به شواهد و قرائن موجود به‌نظر می‌آید از برجام خارج نمی‌شوند یا «پاره نمی‌کنند» و مذاکره مجدد هم اصلاً امکان‌پذیر نیست، ایران حاضر نیست از روی خود از برجام خارج شود. از مجموع مطالبی که گفته‌اند به‌نظر می‌رسد این چهار گزینه محتمل است. به‌نظر من گزینه‌های اول و دوم متغی است.

● **آمریکاییان در دوران گذار از رئیس‌جمهوری منتخب به رئیس‌جمهوری مستقر حرف‌های بسیار تندی زد؛ «بدترین توافق تاریخ»، «فاجعه‌بار» و یکی، دو بار هم گفت برجام را «پاره می‌کند» که البته در دوران انتخابات بود و بعد از آن تکرار نکرد. در نتیجه چنین زمینه‌ای و چنین انتظاری برای طرفدارهایش ایجاد کرده است. او یک پایگاه رای اصلی و اساسی در بین جمهوری‌خواهان تندرو دارد، که خیلی برایش مهم است و نمی‌خواهد آن را از دست بدهد. با توجه به ظرف‌هایی که ترامپ و مقامات او تاکنون زده‌اند، به‌نظر می‌رسد چهار گزینه وجود دارد؛ اول اینکه پاره کنند. دوم اینکه مذاکره کنند – چراکه ترامپ از مذاکره مجدد هم صحبت کرده است– سوم اینکه به نحو سخت‌گیرانه‌ای آن را اجرا کنند و چهارم همان‌طور که شما اشاره کردید، کاری کنند که ایران خود از برجام خارج شود. از مجموع مطالبی که گفته‌اند به‌نظر می‌رسد این چهار گزینه محتمل است. به‌نظر من گزینه‌های اول و دوم متغی است.**

مجدد نمی‌کنند. احتمال گزینه اجرای سخت‌گیرانه با هدف مچ‌گیری بیشتر است که یک نمونه آن را تابه‌حال داشته‌ایم؛ آن‌هم، همین بحث آپ‌سکین که در برجام ذکر شده که ۱۳۰ تن بیشتر نباشد، اما یکی، دو نوبت وحولوحوش صد کیلو بیشتر شد یعنی کمتر از یک‌دهم درصد. طبعاً ما باید خیلی مراقب این موارد باشیم.

● **یک‌بار آمریکا میزان بیش از سقف را خرید؟**

بله، دفعه اول او‌اخر دوره اوباما بود که آمریکا خرید و یک‌بار هم به عمان منتقل کردیم و از آنجا به جای دیگری فرستادند و به‌این‌ترتیب میزان آپ‌سکین به زیر سقف مجاز برگشت. بعلمه ایران، احتمال دارد در آینده مواردی از این‌دست را آمریکا نبخشد و از آن نگذرد.

● **آژانس نمی‌تواند در این موارد حرفی بزند؟**

آژانس باید شواهد و مستندات (facts) را اعلام کند.

آن دو دفعه اعلام کردند حدود صد کیلو آپ‌سکین بیشتر از ۱۳۰ تن است. آژانس می‌تواند بگوید این به دلیل مسائل تکنیکی است و مسئله‌ای نیست، اما آمریکا می‌تواند بگوید مسئله است. پاراگراف ۱۲ قطع‌نامه ۲۲۳۱ که کاملاً دست آمریکا را باز گذاشته است. پس می‌تواند برجام را خیلی سخت‌گیرانه اجرا و نیز سعی کند کاری کند که ایران از این قرارداد خارج شود. به‌این‌شکل که فشارها را زیاد و تحریم‌های جدیدی اعمال‌کنند که البته همه اینها قابل بحث است. نمی‌دانم تحت چه شرایطی ایران حاضر می‌شود که ایران چنین کاری کند و سرزنش را متوجه خود کند، یعنی ایران مسئول لغو برجام شود.

● **این فقط به نفع ما نیست.**

به‌هیچ‌وجه به‌نفع ما نیست منتها مسئله دیگری که درباره برجام وجود دارد مسائل بین‌الملطوری است؛ مثلاً برجام، بعد محوری‌ای را که در دولت قبلی آمریکا داشتند در دولت کنونی ندارد. در دولت اوباما می‌خواستند این‌کار انجام شود و از خیلی جهات سعی کردند با ایران همکاری‌هایی کنند بنابراین زمینه‌هایی برای توافق ایجاد می‌کردند، چنین زمینه‌ای اکنون وجود ندارد. مسئله دیگر این است که مثلاً در ایران به‌ویژه براساس بندهای ۲۸ و ۲۹ آمریکا باید کمک کند که ایران از مواهب برجام منتفع شود، غیر از اینکه باید برجام را با حسن‌نیت اجرا کند. خب ترامپ این کارها را نکرده و نمی‌کند، بلکه قصد دارد عکس آن را اجرا کند. برجام نمی‌تواند به نفع ما کمک کند

● **در محدوده برجام مناسبات اقتصادی ایران و خارج عادی شود. خیلی هم کار کردند؛ کری چند جلسه به اروپا رفت و با تاجران و بازرگانان رفت‌وگو کرد. مقامات دیگری مثل آدم زوبین هم می‌رفتند و به شرکت‌ها توضیح می‌دادند که با برجام چه اتفاقی افتاده است در تحریم‌های اولیه و ثانویه چیست و...**

● **آژاد زوبین که خودش تحریم‌ها را علیه ایران طراحی کرده بود، مجبور شد لغو تحریم‌های ثانویه در برجام را به اطلاع دیگران برساند.**

بله، همان فرد برای تاجار اروپایی ماجرای برجام را توضیح می‌داد. اما دولت ترامپ همه این فعالیت‌ها را تعطیل کرد، برعکس سعی کردند بین ایران با نهادهای اقتصادی بین‌الملل و شرکت‌های اقتصادی تنش ایجاد کنند. مرتب هشدار دادند که مراقب باشید کارکردن با ایران خطرناک است. اصلاً نفق سفر ترامپ به عربستان و ترکیب تیم امنیت ملی‌اش باعث می‌شود که برخی شرکت‌های بین‌المللی احتیاط کنند. مسئله دیگر، مسئله صحبت از تحریم‌های جدید است؛ چه در قالب مصوبه سنا و چه اعمال تحریم‌های موجود بر شمار بیشتری از اشخاص. پس صرف‌نظر از اینکه این‌تحریم‌ها چقدر واقعی است شرکت‌ها مجبور هستند یک‌سری مسائل را رعایت کنند. دولت ترامپ امیدوار است با این کارها ایران را تا حدودی کنترل کند. خوشبختانه توتال و شرکت‌های بزرگ و کوچکی که درحال قراردادیستن با ایران هستند، به این جوسازی‌ها اعتنا نمی‌کنند.

● **اتحادیه اروپا هم سعی می‌کند مانع از این سیاست‌ها شود. سفر آقای ظریف به آلمان دستاورد بزرگی داشت. جلب همکاری بانکی و بیمه هرمس، هرکدام می‌توانند در این‌فکما تغییر ایجاد کند. به نظر می‌رسد که اروپا می‌تواند در این‌بین تغییراتی ایجاد کند.**

قطعا، چیزی که درباره برجام مهم بود، این است که تیم مذاکره‌کننده کارش را به خوبی انجام داد و یک «بدترین توافق تاریخ»، «فاجعه‌بار» و یکی، دو بار هم گفت برجام را «پاره می‌کند» که البته در دوران انتخابات بود و بعد از آن تکرار نکرد. در نتیجه چنین زمینه‌ای و چنین انتظاری برای طرفدارهایش ایجاد کرده است. او یک پایگاه رای اصلی و اساسی در بین جمهوری‌خواهان تندرو دارد، که خیلی برایش مهم است و نمی‌خواهد آن را از دست بدهد. با توجه به ظرف‌هایی که ترامپ و مقامات او تاکنون زده‌اند، به‌نظر می‌رسد چهار گزینه وجود دارد؛ اول اینکه پاره کنند. دوم اینکه مذاکره کنند – چراکه ترامپ از مذاکره مجدد هم صحبت کرده است– سوم اینکه به نحو سخت‌گیرانه‌ای آن را اجرا کنند و چهارم همان‌طور که شما اشاره کردید، کاری کنند که ایران خود از برجام خارج شود. از مجموع مطالبی که گفته‌اند به‌نظر می‌رسد این چهار گزینه محتمل است. به‌نظر من گزینه‌های اول و دوم متغی است. با توجه به شواهد و قرائن موجود به‌نظر می‌آید از برجام خارج نمی‌شوند یا «پاره نمی‌کنند» و مذاکره مجدد هم اصلاً امکان‌پذیر نیست، ایران حاضر نیست از روی خود از برجام خارج شود. از مجموع مطالبی که گفته‌اند به‌نظر می‌رسد این چهار گزینه محتمل است. به‌نظر من گزینه‌های اول و دوم متغی است.

● **آرامش در ایران برای این‌کار به اجماع نمی‌رسد و به نظر می‌رسد خود ترامپ هم حوصله این کارها را نداشته باشد. این است که اصرار زیادی هم بر مذاکره**

## آینه دیروز

## ۹ سال پیش در چنین روزی

## کیمیا

- احمدی‌نژاد: طرح تحول اقتصادی از نیمه دوم امسال به اجرا درمی‌آید
- مقامات مرزری عربستان اعلام کردند: ایران پنج قایق ماهیگیری سعودی را که وارد آب‌های سرزمینی ایران شده بودند، ترخیص و خدمه هندی این قایق‌ها را آزاد کرد
- لاریجانی در تودیع و معارفه رئیس و دادستان دیوان محاسبات، مجلس پای تصمیمات مستقل دیوان بر تخلفات می‌ایستد
- ریچارد دالتون، سفیر سابق انگلیس در ایران: ایران توانایی اقدام تلافی‌جویانه علیه پایگاه‌های نظامی آمریکا در خلیج فارس را دارد
- مصمصامی، سرپرست وزارت اقتصادی و دارایی: اجازه نمی‌دهیم عده‌ای با جعل سند کالا ترخیص کنند
- زرگر، معاون وزیر نیرو خبر داد: ائتلاف یک میلیارد مترمکعب آب شرب در کشور

### انتقاد

- ناگفته‌های برکناری ناگهانی آقای سخنگو؛ محمدعلی حسینی در سفر چین بود که از مقام خود کنار گذاشته شد
- نوذری، وزیر نفت خبر داد: ایران مشکلی با توتال ندارد
- محمدباقر قالیباف، شهردار تهران: بازگشت ایران به دوران قبل از انقلاب ممکن نیست
- کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان خبر داد: تدارک شورای نگهبان برای انتخابات ریاست جمهوری
- سفر مقامات نظامی اسرائیل به آمریکا به منظور گفت‌وگو درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران
- نیکلا سارکوزی از بشار اسد خواست با ترغیب ایران به همکاری با جامعه بین‌المللی به حل مسئله هسته‌ای ایران کمک کند
- میلیبند، وزیر امور خارجه انگلیس تأکید کرد: حل مسئله هسته‌ای فقط از راه دیپلماسی

## ایران

- حضور غول کاری دنیا در تهران؛ رئیس شرکت گازپروم در دیدار با احمدی‌نژاد برای سرمایه‌گذاری در ایران اعلام آمادگی کرد
- حمید بهبهانی، معاون امور برنامه‌ریزی و اقتصاد حمل‌ونقل وزارت راه و ترابری به‌عنوان سرپرست وزارت راه انتخاب شد
- متکی، وزیر خارجه: چارچوب گفت‌وگوهای ژنو ساماندهی مذاکرات اساسی است
- علی لاریجانی، مجلس پای تصمیمات مستقلانه دیوان محاسبات می‌ایستد
- رحیمی، رئیس سابق دیوان محاسبات: از برخورد با قرارداد کرسنت دفاع می‌کنم
- رژیم صهیونیستی: چهار دیپلمات ایرانی در اختیار ما نیستند
- فیروزآبادی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح: ایران در عرصه انرژی قدرت تعیین‌کننده است

### جمهوری اسلامی

- سعید مرتضوی، دادستان تهران: شعبات ویژه به پرونده اراذل و اوباش دستگیرشده رسیدگی می‌کند
- قالیباف، شهردار تهران: مصرف آب شرب را در شبکه فضای سبز به صفر رسانده‌ایم
- کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان: اصلاح قانون انتخابات ضروری است
- حسینی، سخنگوی وزارت خارجه در پکن اعلام کرد: ایران فرصت‌های زیادی برای سرمایه‌گذاران خارجی دارد
- آژهای وزیر اطلاعات: آمریکایی‌ها از همه امکانات خود برای ضربه‌زدن به ما استفاده می‌کنند ولی تاکنون در مقابله با ایران ناکام بوده است
- محمد نجاتر، وزیر دفاع: رزمایش پیامبر اعظم، نمایش توانمندی متخصصان داخلی ایران است
- صادق محصولی مشاور رئیس‌جمهور: من گزینه وزارت کشور نیستم

### اطلاعات

- احمدی‌نژاد: مذاکره ایران با آمریکا نیاز به واسطه ندارد اگر تشخیص دهیم مذاکره به نفع ملت ایران است بدون هیچ‌گونه تعارفی مذاکره می‌کنیم
- متکی، وزیر امور خارجه: گفت‌وگوی جلیلی– سلولانا برای تدوین برنامه کاری است که بگویند این چیزی که ما از این‌متن می‌فهمیم، فرق دارد با آن چیزی که آمریکا می‌فهمد. اگر بخواهم مستدل بگوییم، بند سه ضمیمه B قطع‌نامه ۲۲۳۱ درباره مشوک تفاوت اداسی و ماهوی با بند ۹ اجرائی قطع‌نامه ۱۹۲۹ مورخ ۲۰۱۰ دراین‌باره دارد.
- کسانی که متوجه این‌ضوابط حقوقی هستند، می‌دانند که آمریکا با بند سه ضمیمه B قطع‌نامه ۲۲۳۱ هیچ کار حقوقی و دیپلماتیکی نمی‌تواند علیه ما در شورای امنیت انجام دهد...

**ادامه در صفحه ۷**